

bijlage

Beleidsagenda per domein

In deze beleidsagenda worden de plannen van VWS voor de huidige regeerperiode (2022-2025) toegelicht. De realisering van de visie en ambitie uit deze brief geschiedt op basis van bestaande budgettaire middelen.

Publieke gezondheidszorg, preventie en sport

- Samen met de afdelingen publieke gezondheid van de openbare lichamen werkt VWS aan een aanpak om de doelstellingen uit het Sport- en Preventieakkoord te vervolgen. Preventie op de thema's overgewicht, middelenmisbruik en seksuele gezondheid wordt vanaf 2023 nadrukkelijker onderdeel van de bestaande taken van de afdelingen publieke gezondheid.
- Om voorlichting op het gebied van seksuele gezondheid te versterken werkt VWS met het Openbaar Lichaam Saba aan een Caribische Sense website.
- VWS ondersteunt de doorontwikkeling van de lokale afdelingen publieke gezondheid in Caribisch Nederland naar volwaardige GGD'en, die de taken zoals vastgelegd in de Wpg doelmatig en doeltreffend uitvoeren.
- Samen met het Centrum voor Bevolkingsonderzoek van het RIVM en de uitvoeringsorganisaties in Caribisch Nederland werkt VWS toe naar een op maat gemaakt aanbod van bevolkingsonderzoeken naar borstkanker, baarmoederhalskanker en darmkanker.
- Samen met de autonome landen zal VWS toewerken naar een gezamenlijk plan om gegevens en trends met betrekking tot chronische ziekten te monitoren. Adviezen van het International Health Regulations netwerk worden hierbij benut.
- VWS treft samen met partners voorbereidingen om de inwoners van het Koninkrijk beter te beschermen tegen toekomstige pandemieën. VWS zal de pandemische paraatheid in Koninkrijksverband – dus ook met de autonome landen - versterken.
- VWS draagt er zorg voor dat Caribisch Nederland deel uitmaakt van de lange-termijn Covid-plannen van Europees Nederland. Ook neemt het RIVM Caribisch Nederland en de landen van het Koninkrijk mee in het opstellen van vaccinatieplannen.
- De organisatie Jongeren Op Gezond Gewicht (JOGG) ondersteunt de afdelingen publieke gezondheid van de openbare lichamen om de gezonde school aanpak stevig neer te zetten op alle eilanden.
- Op Bonaire verkent JOGG de mogelijkheid van het starten van een pilot ketenaanpak gericht op integrale zorg en ondersteuning voor kinderen met overgewicht en obesitas.
- VWS blijft de sportuitvoeringsorganisaties op de eilanden versterken door capaciteitsopbouw te faciliteren met de inzet van sportorganisaties uit Europees Nederland.
- Sportbonden uit Europees Nederland ondersteunen VWS bij het faciliteren van ontwikkelingsprogramma's voor een aantal kernsporten per eiland. De ontwikkelingsprogramma's zijn gericht op het opleiden van kader, uitbreiden van een inclusiever activiteitenaanbod en vitale organisaties.

- VWS werkt met de openbare lichamen aan het wegwerken van achterstanden op sport- en speelvoorzieningen. Daarbij heeft het waarborgen van exploitatie, beheer en onderhoud prioriteit.
- VWS wil samen met de openbare lichamen tot effectieve (maatwerk) maatregelen komen om op ieder eiland het gebruik van alcohol en drugs te beperken.
- ZonMw en VWS verkennen hoe de opzet van een wetenschappelijk onderzoeksprogramma op het gebied van gezondheid en zorg specifiek voor het Caribisch deel van het Koninkrijk eruit kan komen te zien. VWS sluit hiermee aan bij reeds ingezette trajecten vanuit NWO (o.a. DUCARP).

Jeugd en maatschappelijke ondersteuning

- Het stelsel voor jeugdzorg in Caribisch Nederland wordt beleidsmatig verder uitgewerkt. VWS maakt met de openbare lichamen in 2023 bestuurlijke afspraken over de taakverdeling op het terrein van jeugdzorg. Voor de subsidies voor jeugdzorg met verblijf wordt een beleidskader opgesteld en afgestemd met de openbare lichamen en de huidige jeugdzorgaanbieders.
- VWS zet samen met de openbare lichamen in op de verdere versterking van de eerstelijns teams.
- VWS zet in op het uitbreiden van het jeugdzorgaanbod om jeugdigen beter en langer zorg te bieden in Caribisch Nederland en daarbij plaatsingen in Europees Nederland te beperken. Dit doet VWS door de intensieve ambulante gezinshulp door te ontwikkelen naar structureel aanbod en de realisatie van een residentiële behandelsetting op Bonaire in 2023. Het ministerie van Justitie en Veiligheid (JenV) zal worden betrokken waar het gaat om de justitiële doelgroep.
- VWS zal een verkenning uitvoeren naar de mogelijkheden om de uitvoering van de jeugdzorg en zorg uit de zorgverzekering met elkaar in verbinding te brengen.
- Bovendien zal worden verkend of en op welke wijze samenwerking met de landen mogelijk is.
- De begeleid wonen voorziening wordt op korte termijn verzelfstandigd. Het streven is deze voorziening met ingang van 1 januari 2024 in de amvb maatschappelijke ondersteuning te borgen. VWS maakt afspraken met de openbare lichamen over de toegang tot deze voorziening.
- VWS werkt samen met de openbare lichamen aan een betaalbaar, divers en toegankelijk activiteitenaanbod en is daarbij meer dan in Europees Nederland intensief betrokken bij zowel de ontwikkeling als de financiering ervan.
- Als onderdeel van het programma BES(t)4Kids werkt VWS met OCW en SZW aan de inrichting van een zorgstructuur voor de kinderopvang en buitenschoolse opvang, waaronder plusopvang.
- VWS zet in op de continue verbetering van hulpverlening door Jeugdzorg Caribisch Nederland door het verkrijgen van meer inzicht in de effecten van de hulpverleningstrajecten, onder andere door het meten van de beleving van de cliënt.
- De werving van pleeggezinnen zal worden geanalyseerd en verbeterd om het pleegzorgbestand te vergroten.
- De Jeugdacademie zal door VWS doorontwikkeld worden tot platform voor deskundigheidsbevordering. Per 1 januari 2023 zal deze beschikbaar zijn voor de gehele jeugdketen.
- In het kader van het bestuursakkoord Huiselijk Geweld en Kindermishandeling 2021-2024 blijft VWS met de openbare lichamen samenwerken aan een volwaardige en duurzame aanpak van huiselijk geweld en kindermishandeling in Caribisch Nederland.
- In de amvb die regels stelt inzake de maatschappelijke ondersteuning worden ook de inrichting en taken van een advies- en meldpunt huiselijk geweld en kindermishandeling, een verplichte beschermingscode huiselijk geweld en

kindermishandeling en een meldrecht voor professionals geregeld. De beoogde inwerkingtredingsdatum van deze amvb is 1 januari 2024.

- Er wordt in 2022/2023 in opdracht van VWS een 0-meting uitgevoerd naar de houding van de samenleving ten opzichte van het toepassen van geweld.
- In het najaar van 2022 sluit Bonaire aan op de Kindertelefoon BES (uitgevoerd door Aruba). Saba en St. Eustatius zijn al aangesloten.
- In 2023 organiseert VWS opnieuw de tweejaarlijkse werkconferentie 'No Mas No More' om kennis en ervaring uit te wisselen op het gebied van huiselijk geweld en kindermishandeling binnen het Koninkrijk.
- In het najaar van 2022 verkent VWS hoe ouderen op Bonaire zo lang mogelijk gezond oud kunnen worden in hun eigen omgeving, en als dit niet meer gaat welke alternatieve woonvormen dan passend zouden zijn. Op St. Eustatius zal VWS een soortgelijke verkenning starten.
- Vooruitlopend op de inwerkingtreding van de amvb maatschappelijke ondersteuning Caribisch Nederland bereiden de openbare lichamen zich voor op de uitvoering van het meldings- en onderzoeksproces en op de invulling van hun taken met betrekking tot algemene voorzieningen.

Langdurige zorg

- VWS is in gesprek met FM over eventuele uitbreiding van de verpleeghuiscapaciteit op relatief korte termijn om aan de vraag te voldoen.
- Op St. Eustatius voert VWS gesprekken met het gezondheidscentrum St. Eustatius Health Care Foundation (SEHCF) en het verpleeghuis Auxiliary Home over een verdergaande samenwerking.
- VWS blijft nauw betrokken bij de nieuwbouwplannen van Saba Cares om te komen tot een woonzorgvoorziening met aangrenzende faciliteiten.
- Partners van alle drie de eilanden en de landen werken samen om te kijken hoe formele en informele zorgverleners binnen het Caribisch deel van het Koninkrijk ondersteund kunnen worden in het bevorderen van persoonsgerichte zorg aan mensen met dementie. Met lokale partners en OCW onderzoekt VWS hoe er voor kinderen met een zwaardere zorgbehoefte onderwijs en opvang geboden kan worden.
- In samenwerking met Jantje Beton en het Openbaar Lichaam Bonaire realiseert VWS in Rincon een beweegpark voor zowel kinderen als ouderen en mensen met een beperking.
- Op basis van recent advies van zorgorganisatie Novicare naar de verstandelijk gehandicaptenzorg op Caribisch Nederland zet VWS op korte termijn vervolgstappen, waaronder het duurzaam organiseren van de inzet van een arts verstandelijk gehandicapten.

Curatieve zorg

- VWS actualiseert het verwijfsportfolio voor medische uitzendingen welke transparant in beeld brengt welke zorg lokaal of regionaal beschikbaar is en onder welke omstandigheden naar elders verwezen mag worden. Waar mogelijk doet VWS dit volgens de Europees Nederlandse standaarden.
- Om zorg op afstand mogelijk te maken en/of het zorgaanbod uit te breiden verkent VWS de mogelijkheden om teleconsulting en een second opinion light aan het aanbod toe te voegen.
- Ter verbetering van de digitale gegevensuitwisseling onderzoekt VWS de mogelijkheden van een (regionaal) elektronisch patiënten dossier en op welke vlakken aansluiting gevonden kan worden op lopende ontwikkelingen in Europees Nederland.
- Om de eerstelijnszorg op Bonaire verder te bestendigen werkt VWS samen met Primary Care Caribbean (PCC) om zorgprogramma's in huisartsenpraktijken uit

te rollen en werkt PCC toe naar taakdelegatie- en herschikking. Ook zal VWS onderzoeken welke rol PCC op Saba en St. Eustatius kan spelen in het verbeteren van de huisartsenzorg.

- Ter verbetering van de pandemische paraatheid onderzoekt VWS met FM wat de mogelijkheden zijn om van special care naar een hybride IC binnen FM te gaan.
- VWS onderzoekt hoe de eerstelijnszorg in de GGZ verder ontwikkeld kan worden en de samenwerking met het sociaal domein verstevigd kan worden.
- VWS verkent met Mental Health Caribbean de verdere uitrol van e-health toepassingen.
- VWS zoekt aansluiting op de inzet van JenV voor risicogroepen die met justitie in aanraking komen en waarvoor forensische zorg nodig is.
- VWS verkent hoe de Wet tot regeling van het toezicht op krankzinnigen BES aangepast dient te worden. In het kader hiervan vindt afstemming plaats met Curaçao, Aruba en Sint-Maarten.
- VWS stimuleert en ondersteunt het veld met het opzetten van een kwaliteitskader specifiek voor Caribisch Nederland om daarmee de kwaliteit van het zorgaanbod te kunnen beoordelen en te stimuleren. Dit geldt overigens niet alleen voor de curatieve zorg, maar voor alle domeinen binnen de gezondheidszorg.
- Het waarborgen van de continuïteit en kwaliteit van de dienstverlening van de apotheekzorg op de BES-eilanden is een continu punt van aandacht.
- VWS blijft werken aan het doelmatig voorschrijven van geneesmiddelen. Daarnaast gaat VWS in samenwerking met de apotheken in Caribisch Nederland de logistiek verbeteren en verkennen of geneesmiddelen gezamenlijk ingekocht kunnen worden.
- De laboratoriumzorg voor verzekerden op Bonaire, St. Eustatius en Saba wordt zoveel mogelijk binnen respectievelijk FM, SEHCF en Saba Cares georganiseerd zodat vraag en aanbod van de laboratoriumzorg beter op elkaar aansluiten en het de doelmatigheid van de zorg ten goede komt.
- VWS start eind 2022 een pilot 'vrije verwijzing' op Saba en St. Eustatius. Hierbij kunnen huisartsen op Saba en St. Eustatius direct doorverwijzen naar bepaalde specialismen binnen het SMMC zonder voorafgaande toestemming van VWS. Dit is vergelijkbaar met de wijze waarop huisartsen op Bonaire kunnen verwijzen naar FM.
- De medische evacuatie protocollen van relevante zorgaanbieders op de BES-eilanden zullen worden geharmoniseerd. Ook wordt onderzocht of het coördinatiecentrum op Bonaire voor medevac transporten gebruikt kan worden voor Saba en St. Eustatius.

Verbetering dienstverlening van ZJCN

- ZJCN verbetert de communicatie richting verzekerden en verwijzers over de voorwaarden voor vergoeding van zorg en over de dienstverlening.
- Om de klachtenafhandeling van de eigen dienstverlening te verbeteren stelt ZJCN in 2022 een onafhankelijke externe klachtencommissie in.
- ZJCN zet zich in voor het verbeteren van de verzekerdenadministratie door in te zetten op een betere kwaliteit van de basisregistratie-gegevens binnen Caribisch Nederland. De Belastingdienst Caribisch Nederland, SZW en BZK onderzoeken met VWS hoe gegevensverstrekking van ZJCN-verzekerden meer en beter geautomatiseerd kan worden volgens bekend Europees Nederlands model.
- Ten aanzien van het verbeteren van de dienstverlening aan verzekerden en zorgaanbieders zet ZJCN in op een doorontwikkeling van het huidige zorgplatform Hecina. Deze zal begin 2023 beschikbaar komen.

- Het ministerie van Infrastructuur en Waterstaat voert momenteel een verkenning uit naar een openbare dienstverplichting voor luchtvervoer van passagiers van en naar Saba en St. Eustatius. VWS zal in overleg bekijken in hoeverre patiëntenvervoer hierbij kan aansluiten.¹

¹ Kamerstukken 2021/2022, 35925-XVI, nr. 200.